

Ärade åhörare!
Mina damer och herrar!

Jag skulle vilja börja med att be er titta på det citat, som ni ser på skärmen bakom mig. Där står det:

”En sann vetenskapsman erkänner inga auktoriteter, ty för honom är skepticism den högsta av dygder och blind tilltro en oförlåtlig synd.”

Citatet kommer från den brittiske 1800-talsbiologen Thomas Huxley. Citatet tycker jag är ett prov på högsta visdom och en regel, som alla som kallar sig vetenskapsmän borde följa. Men samma regler måste också gälla för oss journalister, nämligen att: alltid kritiskt granska det vi ser och hör, alltid vrida och vända på alla fakta och uppgifter och alltid lyfta på alla stenar för att se, vilka överraskningar, som kan dölja sig under dessa.

Att helt nå fram till sanningen kanske aldrig är möjligt, men man kan komma en bit på väg.

Huvudämnena för denna konferens är nämligen klimat, miljö och energi. Därför ska jag börja med att presentera den meritlista jag inte har, men som jag kanske borde ha för att ha rätt att stå här och prata:

Jag är inte meteorolog.

Jag är inte klimatolog.

Jag är inte geolog.

Jag är inte glaciolog.

Jag är inte oceanolog.

Jag är inte naturgeograf.

Jag är inte rymdforskare.

Jag är inte statistiker.

Jag är inte ens naturvetare.

Jag är bara humanist.

Dessutom är jag journalist.

Men jag tror, att jag är utrustad med en god portion sunt förnuft och en stark intuition, som under alla mina år som journalist har hjälpt och väglett mig, när jag stått inför situationer, då jag tvingats bedöma, vad som varit sant och vad som varit falskt. Och väldigt ofta har min intuition lett mig rätt.

Men jag är inte bara journalist. Jag är också historiker. Historia ingick som det viktigaste ämnet i min akademiska examen. Det jag fick lära mig, när jag läste historia det var det kritiska tänkandet, något som jag haft nytta av under mina många år som journalist.

Det är nämligen den kritiska grundinställningen som är fundamentet för all vetenskap, all forskning och all slags journalistik.

Min historielärare på Göteborgs Universitet beskrev problemet så här:

Om man har två kontrahenter, som befinner sig i konflikt eller krig med varandra, så vet vi, att båda nästan undantagslöst ger olika versioner av vad konflikten handlar om, av vad dom vill få ut av konflikten och vad som verkligen har hänt.

Därför är det svårt för den oinvigde att veta, vem som har rätt och vem som har fel. Eller om båda kanske har fel.

Min lärare lärde mig, att det enda man kunde lita på var den ofta väldigt lilla del som var gemensam av dom båda kontrahenternas beskrivningar av verkligheten. Resten var propaganda. Propaganda behöver i och för sig inte vara osann. Men man måste se på den med stor misstänksamhet och starkt ifrågasättande. Det är detta, som kallas för att iaktta ett kritiskt förhållningssätt eller skepticism, som Thomas Huxley uttryckte det. Vad har då detta med klimatet att göra, undrar ni förstås. Jo, en hel del.

Jag blev inbjuden hit till Härnösand, sen jag tidigare i höstas skrev tre krönikor i Expressen, där jag tog upp klimatfrågan ur ett mera kritiskt perspektiv. I artiklarna ifrågasatte jag bl a den okritiska hållning, som framförallt svenska massmedia men också meteorologer, politiker, allehanda experter, myndigheter, företagsledare och privatpersoner, intagit i klimatfrågan dom senaste åren. Klimatdebatten i Sverige har så gott som helt utgått ifrån dom resultat, som FNs klimatpanel – IPCC – lagt fram i olika rapporter, den senaste 2007.

Andra inspirationskällor har varit den film, ”An Inconvenient Truth” (”En obekväm sanning”) som USA:s förre vicepresident Al Gore släppte häromåret. Som ni väl vet, handlade filmen om den globala uppvärmningen och alla de fasor, som kommer att vederfaras människorna på jorden, om utsläppen av koldioxid fortsätter. Ni kanske vet, att filmen är så översållad med felaktiga uppgifter, att Högsta Domstolen i London i våras förbjöd visning av filmen i skolorna, om lärarna inte först påpekade i första hand 9 grova sakfel i filmen. I svenska skolor får filmen dock visas, utan rättelser, om jag förstått saken rätt.

Ytterligare bränsle i klimatdebatten blev den brittiska Stern-rapporten, som beställdes av Storbritanniens förre premiärminister Tony Blair och som också innehöll starkt alarmistiska inslag och undergångsprofetior, bl a baserade på FNs klimatrapporter.

Till detta kommer även en statlig svensk utredning vid namn ”Sårbarhetsutredningen”, som las fram för några år sen och där utredarna förutsåg omfattande katastrofer, som skulle drabba inte minst Mellansverige, om klimatförändringarna fortsatte. Rapporten talade om enorma översvämningar, tusentals döda, svåra epidemier bland djur och människor, brustna dammluckor, ras av enorma dimensioner etc. Detta som ett resultat av kraftiga regn, oväder och ett varmare klimat.

Och bakom den globala uppvärmningen ligger enligt alla dessa publikationer människans ökande utsläpp av koldioxid från personbilar, lastbilar, flyg, båtar och industrier, ja från hela det västerländska samhällets levnadssätt och livsstil. Några andra faktorer bakom den globala uppvärmningen finns inte enligt bl a FN:s klimatrapporter. I så fall bara i liten omfattning.

Detta har sedan blivit en till synes oomstridd sanning, en sanning som varken får eller ska ifrågasättas. Denna sanning har blivit som en religion, som en religiös övertygelse. Den som ifrågasätter denna religion, förklaras i bann eller idiotförklaras.

Så har det varit i Sverige och så har det varit i stora delar av den övriga världen också. Slutsatserna och framförallt dom olika klimatmodellerna i FN:s rapporter har inte fått ifrågasättas. Budskapet har varit, att jordens undergång är nära och att växthuseffekten dödar oss, om vi inte gör något NU. Vi har matats med bilder och skräckscenarios om våldsamma översvämningar, smältande polarisar, smältande glaciärer och smältande områden med permafrost. Om öknar som breder ut sig, om svält och undergång för människor och djur, som inte kan livnära sig i detta upphettade klimat.

Vi och våra barn har skrämmts med ökande havsnivåer, som ödelägger kustområdena, med vattenbrist, som undergräver människors levnadsbetingelser, med våldsamma stormar, orkaner och cykloner, med skyfall och oväder av sällan skådat slag.

Allt detta förklaras av dom koldioxidutsläpp, som människan står för.

Det har alltså inte funnit utrymme för några andra åsikter i klimatfrågan. Den som fört in faktorer, som t ex solens instrålning mot jorden, solfläckarna, solstormarna, den magnetiska strålningen, jordens omloppsbanan runt solen, jordaxelns lutning i förhållande till solen eller kanske också väderfenomenet El Nino, den eller dom har avvisats som farliga idioter. Detta har gällt både i den allmänna debatten och bland forskare inom FN:s klimatpanel, men också bland massmedierna.

Innan jag fortsätter, vill jag påpeka några saker om mig själv. Jag står inte på den här teaterscenen som en klimatförnekare. Jag är ingen klimatförnekare, även om en del vill beteckna mig som en sådan. Jag är bara en kritiskt granskande journalist, som söker sanningen. Jag har aldrig förnekat, att jordens medeltemperatur har stigit med cirka 0.7 grader sen början av 1900-talet. Jag har aldrig förnekat, att utsläppen av koldioxid i luften har ökat och fortsätter att öka. Allt detta finns det klara vetenskapliga belägg för. Jag har aldrig förnekat, att människans utsläpp av koldioxid skulle kunna vara en bidragande faktor bakom uppvärmningen av klimatet.

Jag betraktar också mig själv som miljövän. Jag anser, att vi alla måste vara rädda om vår natur, våra djur och växter, om naturens resurser och om människans överlevnadsmöjligheter. För vi har ingen annan jord, vi har ingen annan natur att leva i.

Själv sopsorterar jag hemma. Min man komposterar. Vi lever på landet. Vår livsstil är enkel. Vi flyger aldrig till Thailand. När jag ska på långa resor i Sverige, åker jag helst tåg. Vi värmer upp vårt hus med ved. Vi sparar el och bojkottar olja. Vi har en elleverantör, som bara säljer el från vindkraft. Våra bilar kanske inte är miljöbilar enligt dagens normer, men just nu har vi inte råd att köpa nya och miljövänligare bilar, men vi kommer att göra det senare.

Vad jag starkt ogillar är däremot, när andra försöker pådyvla mig information och förmenta fakta, som jag själv inte kan kontrollera eller som står i strid med dom kunskaper och erfarenheter jag själv förvärvat.

Jag ogillar, när utnämnda och självutnämnda experter försöker tala om för mig vad som är rätt och fel och att jag är förbjuden att tänka i andra banor än dom påbjudna. Ifrågasätter jag t ex FN:s klimatmodeller, ja då är det samma sak som att jag också ifrågasätter hela kampen för en bättre miljö. Så är det ju inte.

Men det värsta är, när jag ser, att ledande vetenskapsmän manipulerar med eller förnekar redan kända fakta, därför att dessa fakta strider mot den egna uppfattningen. Jag ska strax redovisa, vad jag menar med detta.

Det står helt klart, att slutsatserna från FN:s klimatpanel har blivit den rådande uppfattningen i klimatfrågan världen över. Men är denna uppfattning riktig? Finns det andra sanningar, som inte tillåts komma fram? Jag tror, att det gör det.

Den totala enighet, som påstås råda inom den globala forskarvärlden om att det är människans aktiviteter, som förorsakar klimatförändringarna, den framhålls alltid. Ingen vågar säga emot. Men jag vill hävda, att detta inte stämmer. Det finns ingen enighet. Under de senaste månaderna har jag gått igenom hundratals rapporter och vetenskapliga artiklar, som talar för motsatsen. Det finns en lång rad välmeriterade forskare världen över, som är starkt kritiska till många av dom resultat och slutsatser, som FN:s klimatpanel har kommit fram till och till de klimatmodeller, som har lagts fram.

Flera forskare och vetenskapsmän har till och med hoppat av FN:s klimatpanel, när deras egna uppfattningar och teorier har visat sig inte stämma överens med dom rådande. Sådana exempel är Richard S Lindzen, professor i meteorologi vid Massachusetts Institute of Technology och Chris Landsea, fil.dr. och geolog, meteorolog och oceanograf vid flera forskningsinstitutioner i USA.

Exempel på andra kritiker är Timothy Ball, internationellt erkänd klimatolog och professor vid University of Winnipeg och Vincent Gray, Nya Zeeland, doktor i klimatologi och knuten till IPCC i många år.

Jag har själv en lista med över 400 namn på forskare från hela världen, som både är kritiska till dom slutsatser, som FN:s klimatpanel kommit fram till och till det sätt, på vilket panelen har arbetat. De kritiska forskarna har alla vägrat ställa sig bakom uppfattningen, att det bara är de av människan förorsakade koldioxidutsläppen som ligger bakom den globala uppvärmningen. Istället anser dom, att förklaringen till den globala uppvärmningen ska sökas i solens aktivitet och i relationerna mellan jorden och solen.

Klimatförändringar är historiskt sett mycket vanliga. Klimatet förändrades kraftigt även under perioder i historien, när det inte fanns några människor, som kunde påverka klimatet. Den uppvärmning av jordens temperatur, som vi ser nu, menar de kritiska forskarna är ett uttryck för klimatets naturliga variationer. Människans utsläpp av koldioxid och andra växthusgaser påverkar inte mycket, menar man. Kritikerna menar också, att FN:s klimatpanel har förvridit och manipulerat fakta för att dessa fakta ska passa in den på förhand bestämda mallen.

Jag kan inte säga hur mycket rätt eller fel dessa vetenskapsmän har i sak. Vad jag vill visa är, att det globalt sett inte finns någon enighet kring klimatteorierna trots att det alltid hävdats motsatsen.

Vi behöver heller inte gå utomlands för att hitta kritiker till slutsatserna från FN:s klimatpanel. I Sverige är dom många. Jag ska nämna några:

Lars G Franzén, professor i geovetenskap vid Göteborgs Universitet

Wibjörn Karlén, professor emeritus i naturgeografi vid Uppsala Universitet

Peter Stilbs, professor i fysikalisk kemi vid KTH i Stockholm

Göran Ahlgren, docent i organisk kemi vid Stockholms Universitet

Per Welander, fysikforskare vid KTH i Stockholm

Fred Goldberg, docent i klimatforskning vid KTH

Hans Jelbring, fil.dr. i paleogeofysik och geodynamik vid Stockholms Universitet för att ta några exempel.

I Danmark hittar vi kända vetenskapsmän som Björn Lomborg och Henrik Svensmark, även dessa starka kritiker mot FN:s klimatpanel.

Om ni nu tittar på skärmen bakom mig, så ser ni ett diagram. Det föreställer en klimatkurva. Den konstruerades för tio år sen av en forskare vid FN:s klimatpanel vid namn Michael Mann. Kurvan kallas för hockeyklubban, helt enkelt därför att den liknar en ishockeyklubba. Klimatkurvan beskriver jordens temperatur från år 900 fram till idag. Som framgår av kurvan har variationerna i temperaturen varit mycket små ända fram till mitten av 90-talet. Världen hade alltså enligt den här temperaturkurvan ett konstant stabilt klimat mellan år 900 och 1950. Men från slutet av 1990-talet skjuter klimatkurvan plötsligt rakt upp i luften, precis som klubbladet på en hockeyklubba. Hockeyklubbans blad sträcker sig ända fram till år 2100.

Enligt Michael Mann kommer jordens medeltemperatur att stiga så här mycket, om människan fortsätter att släppa ut koldioxid. FN:s klimatpanel har presenterat 6 olika framtidsscenarios för temperaturökningen, alltifrån 1,1 grads temperaturhöjning upp till 6.4 grader i det som kan kallas katastrofscenariot. En temperaturhöjning på 6.4 grader skulle, som ni alla förstår, vara förödande för jordklotet, om den blev verklighet.

Denna temperaturkurva, Hockeyklubban, spreds snabbt över världen. Lika världsberömd blev dess konstruktör, Michael Mann. Kurvan har legat till grund för en stor del av klimatdebatten världen över dom senaste åtta åren. Beslut har fattats på grundval av den temperaturökning, som hockeyklubbans kurva visar. Hockeyklubban har också för många blivit en symbol för klimatkrisen.

Och denna kurva kan ni fortfarande hitta avbildad på Naturvårdsverkets hemsida som ett exempel på vad vi har att se fram emot, när det gäller allvarliga klimatförändringar. Problemet är bara det, att den här kurvan är falsk. Den är manipulerad. Den är felaktig. Den är dessutom konstruerad med hjälp av en rad enligt kritikerna ovederhäftiga temperaturdata.

När Michael Mann konstruerade kurvan, tog han nämligen bort den kraftiga temperaturstegring på norra halvklotet, som bevisligen inträffade under medeltiden. Han tog också bort den s k lilla istiden på 1600-talet. Plötsligt fanns inte dessa längre. I brist på verkliga temperaturuppgifter från de tidigare århundradena, använde han sig dessutom av bl a årsringarna på träden för att ange temperaturdata. Detta trots att trädens årsringar ger en helt felaktig bild av hur temperaturen har varit under en viss tidsperiod.

Träden växer ju bara till under somrarna. Dom växer inte på vintern. Därför anger årsringarna bara en del av den årliga temperaturen, nämligen sommartemperaturen. Detta ger naturligtvis en falsk bild av medeltemperaturen under året och därmed också av klimatet.

Hockeyklubban visar alltså, att det i princip inte har förekommit några temperaturvariationer alls från 900-talet fram till 1950-talet, vilket ju enligt alla vedertagna forskningsrön är direkt felaktigt. Michael Mann påstod också, att 1990-talet var det varmaste årtiondet under hela det förra millenniet och att 1998 var det varmaste året någonsin under den här perioden.

När denna kurva började granskas 2003, upptäcktes falsarierna. Skandalen blev ett faktum och kurvan har nu plockats bort från FN:s klimatrapporter och finns bara med som en bland många små temperaturdiagram. Ändå har Naturvårdsverket fortfarande kvar kurvan på sin hemsida.

Men skadan var redan skedd. Världsopinionen hade redan påverkats i klimatfrågan. Kurvan kom att bli ett av de viktigaste fundamenten bakom dom senaste årens klimatdebatt. Michael Manns hockeyklubba skapade en global klimatskräck.

När jag för några veckor sen upptäckte sanningen om Hockeyklubban, häpnade jag. Jag hade aldrig någonsin hört talas om detta. Jag har aldrig läst någonting om denna skandal i svenska tidningar eller sett någonting om detta i svensk TV. Jag har överhuvudtaget aldrig hört talas om att det funnits kritik och ifrågasättanden av forskningsresultat inom FN:s klimatpanel eller om manipulationer av meteorologiska data.

Och jag ställer mig frågan: varför? Vart tog den granskande och ifrågasättande journalistiken vägen? Omfattar inte den också klimatfrågan. Svaret är nej. Fram till ganska nyligen talade FN:s klimatpanel om farorna med den globala uppvärmningen – The Global Warming – som alltså helt och hållet är orsakad av mänskliga aktiviteter. Men på ett smygande sätt har uttrycket ”den globala uppvärmningen” bytts ut. Nu talas det istället om klimatförändringarna (Climate Changes), ett betydligt neutralare uttryck.

Många kanske inte har tänkt på detta. Många fortsätter att använda uttrycket global uppvärmning, eftersom man tror, att det handlar om detta. De som vet bättre talar däremot numera om klimatförändringar.

Varför? Jo, därför att den globala uppvärmningen har avstannat. Sen 1998 har det praktiskt taget inte skett någon höjning av den globala temperaturen. Och då är det svårt att tala om global uppvärmning.

Men vi har samtidigt en annan viktig semantisk förskjutning. När klimatforskarna inte längre kan tala om uppvärmning, eftersom denna mer eller mindre har avstannat, så får uttrycket klimatförändringar stå för allt annat istället:

Kallare väder beror på klimatförändringarna. Varmare väder likaså. Blåser det hårda stormar beror det på klimatförändringarna. Sjunger temperaturen beror det på klimatförändringarna och stiger den, ja då är det av samma orsak. Breder öknarna ut sig, ja då är det också klimatförändringarnas fel. Drar sig öknarna tillbaka, ja då beror det sannolikt också på klimatförändringarna. Regnar det mycket, beror det på klimatförändringarna och regnar det lite, ja då är orsaken densamma.

Ökenutbredningen, ja. Den har varit något som världens klimatforskare och FN:s klimatpanel länge har pekat på som en pågående effekt av den globala uppvärmningen. Men nu är det tydligen inte så längre. I ett inlägg i Rapport i slutet av september framträdde en forskare i Lund, professor Ulf Heldén, och berättade, att jordens öknar nu minskar i omfång istället för att öka. I intervjun förklarade han, att FN:s klimatpanel har haft fel på den här punkten, eftersom FN:s klimatpanel enligt Heldén inte styrs av vetenskapsmän utan av politiker och tjänstemän.

FN:s klimatpanel har också alltid hävdat, att den globala uppvärmningen kommer att bli mest tydlig och synlig vid polerna. Ändå visar det sig, att isen på Antarktis inte krymper ett dugg. Den kanske till och med kommer att öka i omfång på grund av kraftiga framtida snöfall. Det medger även FN:s klimatpanel idag. Däremot pekar man på att isen vid Arktis smälter på grund av den globala uppvärmningen. Det är sant att isen i Arktis smälter, framförallt under sommaren. Kritikerna å andra sidan menar, att issmältningen beror på varmare luft- och vattenströmmar över och runt Nordpolen, inte på någon global uppvärmning i sig.

Det ska också sägas, att Nordvästpassagen, som varit igenfrusen det senaste halvsekle och som nu håller på att tina upp, den var öppen för sjöfart så sent som på 30-talet. Redan 1905 tog sig den norske polarfararen Roald Amundsen också igenom Nordvästpassagen -utan isbrytare.

Just nu befinner vi oss vid en skiljeväg, när det gäller klimatförändringarna och synen på om det är människan eller naturen själv, framförallt solen, som ligger bakom uppvärmningen. Den senaste åren har solens aktivitet varit mycket låg och antalet solfläckar minimalt. Detta förebådar enligt dom traditionella klimatforskarna ett kallare klimat på jorden, allt enligt mönstret ökad solaktivitet-ökad temperatur, minskad solaktivitet-lägre temperatur.

Om det faktum, att uppvärmningen har avstannat sen 1998, om det beror på en pågående avkylning av jorden på grund av låg solaktivitet, så kommer vi snart att få veta detta. Det dröjer kanske 5 – 10 år. Solcyklernas längd brukar hålla sig nämligen runt 11 år. Om klimatet fortsätter att avkylas även under de kommande åren, eftersom solaktiviteten är låg, ja då har FN:s klimatpanel haft fel hela tiden.

Om klimatet däremot fortsätter att värmas upp trots den minskade solaktiviteten, ja då har FN haft rätt och då står det klart, att det är människans påverkan – och inte solens – som ligger bakom den globala uppvärmningen.

Med dessa ord, mina damer och herrar, vill jag tacka för att ni har velat lyssna på det här föredraget. Jag hoppas att jag kanske har bidragit till att fler svenskar inser, att det där med

människans förhållande till klimatet, det är kanske inte så enkelt som många har velat framställa det på senare år. Samtidigt vill jag tillägga, att alla framtida temperaturuppgifter på jorden, som presenterats av FN, dom är fortfarande bara hypoteser. Dom är antaganden. Inget av detta har ännu inträffat. Men om några år vet vi om det kommer att bli så eller ej.

Tack ska ni ha för att ni ville lyssna.

Elisabet Höglund
Frilansjournalist
F d politisk reporter Sveriges Television